

Hololool "export"

De term "Hololool" was mij een tiental jaren geleden volledig onbekend tot een buur uit Zonhoven hier kwam wonen en deze traditie invoerde, of "exporteerde" vanuit Zonhoven.

In een klein dorpje als Broekom met amper een vierhonderdtal inwoners en een straatje als de "Kapelstraat" met hooguit een dertigtal huizen was dat zeker welkom. We hebben hier al lang geen winkels meer, geen cafés meer, geen frituur meer, geen kerkelijke diensten meer en zelfs de vroegere molen is al tientallen jaren buiten dienst. Gelukkig kreeg uiteindelijk ook het enige huis van de aangrenzende "Molenberg" eveneens een uitnodiging in de bus waar we gretig op ingingen.

Er was sfeer, er was drinken, er was eten, er was ambiance en er was ... vuur! Maar op onze vraag naar de oorsprong van de naam en van dit gebeuren kon men geen duidelijk antwoord geven. Wel is het een traditie uit Zonhoven en blijkbaar zijn de inwoners aldaar er zo aan gehecht dat ze het niet konden laten om het hier ook in te voeren. Al lijkt niet iedereen het in dank aan te nemen, gezien de beperkte participatie van de buurt, toch zijn we er heel dankbaar voor, het creëert wel een band en het is alvast een leuk en origineel gedoe. We merkten ook bij de laatste editie dat er nieuwe mensen bijkwamen.

De traditie bestaat feitelijk uit een gezellig en vrij imposant vuur op de avond van 10 november, het Sint Maarten dus. Hiertoe gebruikt men hier afgedankte paletten omdat ze makkelijk te verkrijgen zijn, goed brandbaar zijn en een ruime vuurhaard toelaten. Het is duidelijk dat het vuur de kern van de zaak is, iedereen zit errond genietend van een drankje, een hapje, een babbeltje. Het is werkelijk een vuur dat mensen verbindt. Jong en oud, familie of niet, uit het dorp of niet, iedereen geniet van hetzelfde spektakel, dezelfde warmte.

Het vindt plaats, indien de Corona-perikelen het toestaan, steeds op dezelfde locatie, achteraan in de tuin van de familie Reygel. Ronny en Annemie regelen dat ieder jaar tot in de puntjes en proberen om elk jaar een ander vermaak te bieden maar steeds kwalitatief te blijven. Iedere deelnemer betaalt zijn eigen bijdrage. Ronny is installateur van alternatieve energieën zoals zonnepanelen, zonneboilers, airco's e.d.m. Beroepshalve heeft hij er dus geen band mee, wel mooie jeugdherinneringen.

De voorbereiding vat maanden voordien al aan want er moeten cateringsbedrijven aangesproken worden zoals een frituur of een Kebab-zaak en afspraken worden gemaakt.

Het aantal deelnemers moet worden bepaald, de vergunningen moeten worden aangevraagd, er moet ook voor de nodige infrastructuur gezorgd worden zoals een tent, frigo's, tafels, stoelen. Ook de dranken moeten besteld worden, de kostprijs vastgelegd enz...

Uiteraard moet nadien alles weer opgeruimd worden en de modder die vaak achterblijft door het heen en weer geloop van de gasten op hun gras nemen Ronny en Annemarie dan maar voor lief.

Wanneer wij de stapel paletten zien groeien naast hun huis dan weten we al dat de voorbereidingen ingezet zijn. Ze doen het allemaal op hun eentje, ze zijn de enige organisatoren ervan en krijgen enkel hulp van de familie.

Zij beperken zich tot hun straat en de Molenberg die aansluiting heeft met de Kapelstraat en waar maar één huis is. In Zonhoven is het echter een dorpsgebeuren waar het hele dorp kan meedoen. De laatste jaren is het bekender geworden en komen er mensen van her en der om van de sfeer te genieten. De organisatoren in Zonhoven spelen daar trouwens op in en proberen zoveel mogelijk mensen aan te trekken door een uitgebreid programma van diverse activiteiten. Het is aldaar een traditie geworden die zeker een commerciële impact heeft en als zodanig uitgebaat wordt. Vroeger had elke wijk in Zonhoven zijn eigen Hololool en er was zelfs een duidelijke wedijver tussen de verschillende organisatoren. Om het allemaal in goed banen te leiden en om de veiligheid te garanderen nam vanaf 1978 de gemeente de leiding ervan over. Sindsdien is het dus een centraal gebeuren en het heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen.

Het mag als een klein mirakel worden genoemd dat het hier ook gebeurt want de veiligheidseisen zijn niet mals, gelukkig is de administratie meewerkend, de burgemeester juichte het initiatief zelfs toe. Om aan de criteria te voldoen moeten ze zelfs een flipper huren! Soms is er wel wrevel of tegenwerking: de ene klaagt dat hij last van de rook heeft, de andere heeft vrees voor brand, een ander betreurt het lawaai en het beetje verkeer in ons godverlaten dorpje. Op een nabij gelegen weide mochten ze niet stoken omdat men vreesde dat er in de assen nagels zouden overblijven die gevaar voor de paarden zouden leveren. En daarbij, je mag het keren of draaien zoals je wilt, het blijft exotisch, het is niet van hier! Zonder het enthousiasme en gedrevenheid van Ronny en Annemie zou het er nooit gekomen zijn. Ook het feit dat ze voldoende ruimte hebben met voldoende afstand tot de burens is een geschenk uit de hemel, anders was het gewoon onmogelijk. Doordat hun familie er dan telkens bij aanwezig zijn wordt het voor hen een moment waar ze naar uitkijken, het wordt een vast gebeuren, een geëxporteerde traditie. We hopen dan ook dat het zeker blijft en een echte traditie wordt.

De echte oorsprong en de ware betekenis van Hololool is en blijft mysterieus wat misschien bijdraagt tot zijn charme. Het heeft in ieder geval niets te maken met 11 november, het heeft er helemaal geen band mee, het bestond al eerder.

Er zijn tal van theorieën en veronderstellingen maar men gaat er vanuit dat het een overblijfsel zou zijn van de Kelten of de oude Germanen. We weten dat ze een nauwe band met de natuur hadden en met het verloop van de seizoenen. Ze vierden toen al 1 november als een dag waarbij hun overledenen herdacht werden omdat men rond dat tijdstip de “donkere” maanden tegemoet gaat.

Duisternis werd altijd al gelinkt met de dood. De Katholieke kerk aarzelde niet om die feesten in hun kalender te integreren net zoals ze hun eerste kapellen bouwden op plaatsen die de heidenen voordien reeds als heilzaam beschouwden.

Hoe dan ook, rond die tijd is de oogst trouwens ook al binnen alsook de veestapel zodat vuur minder gevaar meer betekent. Zij begonnen het jaar toen ook steeds op de dag van de winterzonnepunt omdat nadien de dagen beginnen te lengen. Daarom liet de Katholieke kerk trouwens Kerstmis op 25 december vallen. Vuur heeft ook een symbolische betekenis: het reinigt. En uiteraard is vuur ook een teken van leven: men warmt er zich mee gedurende de koude dagen en men kookt ermee. Het straalt ook macht uit want het ijzer kan pas gesmeed worden nadat het door het vuur ging.

Anderen denken dan weer dat de oorsprong te vinden is in de eeuwenoude productie van houtskool aldaar. Destijds exporteerde men zelfs tot in Duitsland.

Wel staat het vast dat het een heel oude traditie is dat typisch is voor Zonhoven. En ook is het duidelijk dat Hololool zijn sterke uitstraling dankt aan het vuur in die duisternis van die avond op 10 november.

Ronny en Annemie houden letterlijk en figuurlijk warme herinneringen aan Hololool uit hun jeugd. Ze zijn sowieso al traditiegetrouw maar de interesse die het bij anderen teweeg brengt en het familiegebeuren vooral voor de kinderen uit de ruime familie zijn hun drijfveer.

De bompa van Ronny bracht de traditie in de familie toen men in Zonhoven nog tegen elkaar ijverde voor het grootste vuur. Bompa vergaarde hout weken op voorhand en betaalde toen nog alles zelf. Nadien nam Ronny opnieuw de draad op.

Omwille van het werk, de tijd, de energie en de kostprijs groeide het van een familiegebeuren naar een groter feest waarbij ook de burens uitgenodigd worden. Dit laat hen toe de taken uit te besteden en de prijs toch nog democratisch te houden. Ook vermijden ze also spanningen over de takenverdeling tussen familieleden die komen helpen. Ze komen nu ruim aan 80 mensen.

Hier doen ze het al sinds 2006, van zodra ze hier kwamen wonen, dat wordt dus dit jaar zestien jaar! Eén jaar moesten ze het vuur laten doven omdat ze niet over de juiste vergunning beschikten, één jaar kon het niet doorgaan omwille van hevige wind en tijdens de twee coronajaren kon het ook niet. Toch zijn ze vastberaden om het te blijven doen zolang ze kunnen en mogen. Wel vrezen ze een beetje dat milieunormen het ooit eens zullen verbieden wat ze zeer spijtig zouden vinden. Hopelijk gooien ze geen roet in het eten! 😊

Interviewer:

Patrick Buffel

13 juni 2022

Broekom

Informant:

Ronny Reygel en Annemie Achten

37 jaar

Kapelstraat, 30, 3840 Borgloon (Broekom)

0475/86.20.52

info@reygel.eu

Installateur alternatieve energieën en airco.

Bronnen:

<https://www.hololool.net/history.html>

<https://www.hololool.net/>

<https://www.hololool.net/album.html>

<https://m.facebook.com/events/hololool-vuurfestival/hololool-vuurfestival/523565951766775/>

